

Törvényes bilincs az X, Y, Z generációk által
Hatékony digitális oktatási módszerek az igazgatási ismeretek világában

Fotó: Illusztráció

Jakulyákné dr. Csende Zsuzsanna
Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási, Továbbképzési és Rehabilitációs
Központjának tanára

2021.

Tartalom

Absztrakt	2
Bevezetés.....	4
A választott szaktárgyról	5
Igazgatási ismeretek tananyagegység 1 órájának bemutatása az alkalmazott pedagógiai módszerek.....	7
A feltételes szabadságra bocsátás esedékességének megállapítása.....	7
Generációk közötti különbségek, azok jelentősége, esetleges generációs hidak	10
A generáció fogalma	10
Az X generáció	11
Az Y generáció	11
A Z generáció	12
Összegzés	14
Felhasznált irodalom:	16
Mellékeltek:.....	17
Óravázlat.....	17
Feltételes szabadságra bocsátás elméleti tananyag	17
Feltételes szabadságra bocsátás gyakorlati feladat	17
Feltételes szabadságra bocsátás példatár	17
Feltételes szabadságra bocsátás gyakorló teszt.....	17

Absztrakt

A pályázatom célja bemutatni az oktatási módszerek széles skálájából azokat, amelyek tapasztalataim alapján a leghatékonyabbnak bizonyultak a digitális képzés során egy gyakorlati tematikát is tartalmazó szaktárgy tekintetében.

A büntetés-végrehajtási igazgatási főfelügyelő szakmai képzési program meghatározó, 80 órás igazgatási ismeretek tananyagegység oktatása során sajátítják el a hallgatók a törvényes fogvatartáshoz szükséges elméleti, illetve gyakorlati tudást.

A tananyagegység egy óráját teljes mértékben írásos formában mutatom be, mellékelve azokat a digitális tananyagelemeket, amelyek mind a témakör hatékony elsajátításában, illetve megértésében, mind a hallgatók tudásának visszaellenőrzésében is segítségemre voltak.

Az alkalmazott módszerek hatékonyságának megállapítása főként az oktatás során szerzett empirián alapul.

Pályázatomban a X, Y, Z generációk közötti különbségekre, esetleges találkozási pontokra is kitérek, melynek figyelembe vétele manapság már nélkülözhetetlen a hatékony képzés területén.

Kulcsszavak: büntetés-végrehajtási, igazgatás, főfelügyelő szakmai képzés,

Abstract

The main purpose of my application is to present the ways of teaching methods, that in my personal opinion, turned out to be the most effective in the digital educational period in subjects that also include practical training.

Students who participate in the determinative, eighty hour long Chief Inspectorship vocational training program of Peninentiary Administration, get the opportunity to acquire the theoretical and practical knowledge required for lawful detention.

A full lecture of the curriculum unit is going to be demonstrated by myself in written form with all the digital elements included, which were essential for me to supervise the knowledge of the students and also to understand and master the topic better.

Determining the effectiveness of the techniques used is mainly based on empirical evidence gained during education.

In my application I intend to cover the differences between the X,Y,Z generations and their possible meeting points, the consideration of which is now indispensable in the field of effective training.

Keywords: penitentiary, administration, professional training of chief inspectorship

*„Ahogyan a múltunkat sokféleképpen magyarázhatjuk,
jelenünket számtalan módon megváltoztathatjuk,
és különféle lehetséges jövők állnak előttünk.”*

Szókratész

Bevezetés

Üres tantermek, néma iskolák, hallgatók múltó lépteinek, beszélgetésének, kacajának csupán az emléke. A tanterem néma csendjét egy bűgő zaj töri meg, ahogy az oktató bekapcsolja a számítógépet. Majd kezdődik az óra, a képernyőn száz kis kocka, amelyen keresztül szinte végtelen messze apró emberi arcok.

Mindannyiunk számára ismerősen csengenek ezek a mondatok, amelynek előzménye a 2019-ben Wuhan városból induló, majd rövid idő alatt az egész világot bekebelező Covid-19 néven elhíresült vírus. Mindennek folyamányaként a hallgatók és a tanárok is egy eddig ismeretlen helyzetbe kerültek. A technikai problémákon túl az oktatási módszerek adta lehetőségek beszűkülése, illetve a generációs eltérések is megoldandó feladatként jelentkeztek.

A büntetés-végrehajtás két sarkalatos pontja Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség részének IV. cikkben foglaltakat is figyelembe véve a biztonságos és törvényes fogvatartás.

A törvényes fogvatartáshoz az igazgatási ismereteken keresztül vezet az út, amelyet a büntetés-végrehajtási igazgatási főfelügyelő szakmai képzési program meghatározó, 80 órás igazgatási ismeretek tananyagegység képzése során sajátítanak el a hallgatók.

A tantermen kívüli oktatás bevezetésével a foganatba vétel témakör tanítása jelentette számomra a legnagyobb kihívást, ezért is szeretném bemutatni pályázatomban azokat az oktatása során alkalmazott pedagógiai módszereket, amelyek a hallgatók eredményei, illetve visszajelzései alapján is hatékonyak mutatkoztak.

Szókratész idézete még ma is aktuális, hiszen csak rajtunk múlik, hogy milyen jövőt állítunk magunk elé a digitális oktatás terén is.

Pályázatommal szeretnék hozzájárulni egy olyan jövőhöz, amely a múltból fennmaradó elméleti módszerek, a jelenben született empirikus tapasztalatok alapján egy lehetséges támpontot adnak a rendvédelmi oktatás digitális képzéseihez, illetve azon túl is, a személyes jelenléttel megtartott tanórákhoz.

A választott szaktárgyról

A jogszerű fogvatartás három sarkalatos pillére, a befogadás, a foganatba vétel, valamint a szabadítás. A foganatba vétel kiemelkedő jelentőségű a három témakört illetően, hiszen annak a gyakorlatban is alkalmazható elsajátítása több időt, illetve különböző pedagógiai módszerek oktatásba való beépítését igényli. A foganatba vételt egyszerűen úgy definiálhatjuk, hogy matematikai műveletek sora jogszabályi keretek között. A témakör nehézsége abban rejlik, hogy a jogszabályi ismeret mellett az alkalmazott matematikai műveletekre vonatkozó apró szabályokat is ismerni kell. A szabadságvesztés utolsó napjának, a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének a megállapításánál egy nap tévedés törvénytelenységhez vezet.

A büntetés-végrehajtási igazgatási főfelügyelői képzésben az igazgatási ismeretek tananyagegység 80 órában kapott helyet. A foganatba vételre vonatkozó témakör feldolgozására a képzési programtervben foglaltak alapján a legtöbb, azaz 14 óra áll rendelkezésre.

A digitális képzés bevezetésével óriási kihívást jelentett a foganatba vétel hatékony oktatása, amellyel megfelelően felkészült kollégákat tudtunk kibocsátani a büntetés-végrehajtás számára.

A bemutatott óra tárgya a feltételes szabadságvesztés esedékességének a megállapítása, amely a jogszabályi, a matematikai tudáson kívül kiváló koncentrációképeséget is igényel. Az oktatás során az elméleti ismereteken kívül hangsúlyt kell fektetni a gyakorlatra is, éppen ezért a szaktárgy vonatkozásában az önálló gyakorlás, tanulás is jelentős helyet foglal el.

Az elméleti, illetve gyakorlati tudás hatékony átadásán kívül rendkívül fontos számomra, hogy a hallgatók érdeklődését felkeltsem a szaktárgy iránt, hiszen egy roppant izgalmas témáról van szó, amelyben a problémamegoldó készség, a logika, a jogszabályi ismeret találkozik, s amely végső soron a büntetés-végrehajtás törvényes szíve.

A járvány miatt sajnos olyan helyzet is adódott, hogy egy szakterületről több kolléga karanténba kényszerült, ezért kiemelkedő jelentőségűvé vált a képzés során, hogy a szaktárgy minden egyes témakörét, gyakorlati részét készségszinten sajátítsák el a hallgatók.

A bemutatott tananyagrészt frontális munkaforma, valamint önálló tanulás, illetve a tanórán kívüli munka keretében sajátították el a hallgatók.

A gyakorlati tesztek önálló megoldása hasznosnak bizonyult, amelyeknek a megbeszélése a kiadást követő órán került végrehajtásra, továbbá a hallgatók elmondása alapján a példatár is jelentős segítséget nyújtott.

A rendelkezésre álló technikai, informatikai lehetőségek alapján a gyakorlati teszteket a Google Forms programon keresztül kapták meg a hallgatók. A tanórák a Zoom Cloud Meetings program alkalmazásával kerültek megtartásra. A szaktárgyak jegyzetei a hallgatók számára a Büntetés-végrehajtás Szervezet Oktatási, Továbbképzési és Rehabilitációs Központjának honlapján elérhetőek.

Igazgatási ismeretek tananyagegység 1 órájának bemutatása az alkalmazott pedagógiai módszerek

A feltételes szabadságra bocsátás esedékességének megállapítása

Az óra teljes időtartama 40 perc, amely alatt a feltételes szabadságra bocsátás fogalma, esedékességének ideje, tartama, kizáró, megszüntető okainak ismertetését követően közös feladatmegoldás során a feltételes szabadságra bocsátás idejének megállapítása kerül végrehajtásra.

Az óra bevezető része

Idő: 5 perc

Pedagógiai módszer: kérdezés

Cél: a hallgatók jártasságának, meglévő ismeretének felmérése, figyelemfelkeltés

Alkalmazott informatikai háttér: Zoom Cloud Meetings program

Nemcsak azért fontos, hogy az óra első perceit kérdezéssel kezdjük, mert ezáltal a hallgatók adott témakörben való jártasságát, meglévő ismeretét fel tudjuk mérni, hanem mert egyúttal figyelemfelkeltő funkcióként is alkalmazhatjuk ezt a pedagógiai módszert.

Az óra ismeretanyagának átadása

Idő: 15 perc

Pedagógiai módszer: megbeszélés, magyarázat

Cél: Az ismeretanyag közös feldolgozása, sikerélmény szerzése a hallgatóknak, motiválás, a hallgatók bevonása az órába, folyamatos figyelemre ösztönzés

Alkalmazott eszköz: PPT

A tanóra e szakaszában kerül megbeszélésre a 2012. évi C. törvény feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései, továbbá azok a fogalmak, amelynek ismerete szükségszerűen kapcsolódik a témakörhöz, úgymint a visszaesők, a végrehajthatóság fogalma.

A tananyag átadásának hatékony módszerét a megbeszélés, illetve az ahhoz igazodó magyarázatban látom. Ebben a részben a feltételes szabadságra bocsátás fogalmát, esedékességének idejét, kizáró, megszüntető okait, illetve tartamát dolgozzuk fel közösen a

hallgatókkal. Tapasztalatom alapján a digitális térben az egyoldalú előadás nem képes a hallgatók figyelmét fenntartani, továbbá a Z generáció igényét sem elégíti ki.

A PPT eszköz használatának hátránya, hogy egyidejűleg nem látható az összes hallgató, azonban a gyakorlati feladat magyarázatához elengedhetetlen.

Az ismeretanyag érthetőségének ellenőrzése

Idő: 5 perc

Pedagógiai módszer: kérdezés, magyarázat

Cél: visszajelzés a hallgatóságtól az adott téma érthetőségét illetően, az esetleges félreértelmezések korrigálása.

A tanóra során a visszacsatolást nélkülözhetetlennek tartom az elhangzottak tekintetében, hiszen sokszor ebben a szakaszban derül fény arra, hogy esetleg a hallgató rosszul értelmezte az egyes fogalmakat, összefüggéseket. Visszacsatolásra mind a hallgatónak, mind a pedagógusnak szüksége van.

Közös feladatmegoldás

Idő: 10 perc

Pedagógiai módszer: kérdezés, magyarázat, szemléltetés

Cél: az elméleti tudás alkalmazása a gyakorlatban, a témakör értelmezésének felmérése, önálló gondolkodás fejlesztése

Eszköz: PPT

Az óra anyagának elengedhetetlen része az elméleti tananyag gyakorlati alkalmazása, így szükségzerű az elhangzott ismeretek példákon keresztül való közös elsajátítása. A hallgatók részére PPT segítségével egy gyakorlati feladat kerül szemléltetésre, amelynek megoldása a hallgatók közös feladata.

Értékelés, feladat meghatározás

Idő: 5 perc

Pedagógiai módszer: kérdezés, megbeszélés

Cél: visszajelzés a tananyag érthetőségéről, a tanóra hatékonyságáról

A tanóra befejező részében fontosnak tartom az átadott ismeretanyag érthetőségének, a tanóra hatékonyságának, a hallgatók témakörhöz viszonyulásának a felmérését. Tekintettel arra, hogy gyakorlati elemeket tartalmazó tananyagról van szó, a gyakorlati feladat kiadása elengedhetetlen. A hallgatók önálló feladatmegoldásának értékelése rámutat az esetleges hiányosságokra, azokra a részekre, amelynek átisméltése szükséges.

A rendelkezésre álló Google Forms programon keresztül kapják meg a hallgatók a házi feladatként kiadott teszteket, amelyek visszaküldésére is ad lehetőséget a program.

Az önálló tanulást a jegyzeten kívül a mellékelt elméleti Qvív, a példatár, illetve a PPT is segíti.

*„Tény, hogy az új generáció mindig természetesnek vesz néhány olyan dolgot,
amit az előző generáció még nagyra értékelt,
de ez nem azt jelenti, hogy a fiatalok mindent kevésbé értékelnek.
Sokkal inkább arról van szó, hogy ők más dolgokat értékelnek.”*

Chris Anderson

Generációk közötti különbségek, azok jelentősége, esetleges generációs hidak

A világjárvány egyik következményeként bevezetett digitális oktatáson kívül egy másik hangsúlyos tényezőről is szót kell ejteni, amely által a hagyományos tanári modell szükségszerűen megváltozott. A jelenkor oktatójának a technikai fejlődéshez való felzárkózáson túl alkalmazkodnia kell a ma generációjához. Mindig is voltak különbségek nemzedékek között, de most beszélhetünk csak igazán arról, hogy különböző „világok” találkoznak egymással, amelyek között a technika fejlődése mély árkot szántott.

A felnőttképzésben általában nem beszélhetünk homogén generációs osztályokról. Oktatásaim során talákoztam olyan osztállyal, ahol a legfiatalabb hallgató 18 éves, a legidősebb pedig 55 éves volt. Általában elmondható, hogy a büntetés-végrehajtás keretein belül szervezett fegyveres biztonsági őr képzésekben az osztályok az X, Y, Z, míg a felügyelő, főfelügyelő, illetve szervező képzésekben az Y, Z generáció van jelen.

Felmerül a kérdés van-e olyan oktatási módszer, amely hidat tud képezni a generációk között a képzések során. A következőkben görcső alá vesszük mindezen problémaköröket, kiindulva abból, hogy meghatározzuk a generáció fogalmát, majd a generációk közötti különbségeket, azok jellemzőit.

A generáció fogalma

A generáció a hagyományos megközelítés szerint a szülők és utódaik születése közötti átlagos időintervallumot jelenti. Szociológiai szempontból viszont olyan személyek csoportját jelöli, akik azonos korszakban születtek és sajátos trendek, folyamatok alakították őket, mindezeket túl pedig hasonló értékeket képviselnek (Komár 2017). A 20. század második felére tehető a generációs kutatások kezdete, az alábbiakban a legmeghatározóbb elméletet szemléltetem.

Az 1920 után született nemzedékeket az alábbi 6 generációra osztja fel a tudomány.

SZÜLETÉSI IDŐ	GENERÁCIÓK ELNEVEZÉSE
1920-1944	VETERÁNOK
1943-1960	Baby Boom
1961-1979	X
1980-1995	Y
1995-2007	Z
2007-	ALFA

Az X generáció

A generáció kialakulásában a technológia fejlődése fontos szerepet játszott, hiszen tagjait folyamatos alkalmazkodásra kényszerítette. Marc Prensky után „digitális bevándorlóknak” nevezzük őket. A digitális világ eszközeit, vívmányait elkezdtek használni, azonban a múlt is jelen van az életükben. A veterán generációhoz eltérően azonban a bizonytalanságra nem a biztos keresésével válaszolnak, hanem a folyamatos megváltozással, a változásokhoz való alkalmazkodással.

Ezt a generációt a megbízhatóság, kontrolláltság, magas motiváció, kooperativitás, karrierizmus, szakmai igényesség, bezárulás, státusz, pénz, társadalmi ranglétrán való előrejutás jellemzi.

Az Y generáció

Szülöttei a számítógépekkel együtt nőttek fel, éppen ezért erős technikai érdeklődés és használati igény jellemzi őket, amely nélkül el sem tudják képzelni az életet. Ezen generáció szülei a munka rabjai lettek, éjt nappallá téve dolgoztak, majd jött 2008. A 2008-as világválság következtében sokan elvesztették az állásukat, a devizahitelek következményeként az otthont is a fejük fölül. Az Y generáció tagjainak a reakciója minderre a saját magukkal való foglalkozás előtérbe helyezése, a robotolás teljes elvetése lett, a karrier, a jól élés magától értetődő számukra. A család és a munka közötti, erősen a munka javára felbomlott egyensúly visszaállítására törekednek. A hangsúly helyezése az „énre” vezetett oda, hogy a generáció tagjai számára fontos a környezetvédelem, mert felmerül a kérdés, hogy ha nem vigyázunk rá, akkor az egyén hol tud élni.

E nemzedék tagjai tehetségesek, okosak, kreativitás, az elmélyült tudás iránti igény gyengülése, türelmetlenség, kockázatvállalás, kiszámíthatatlanság, fegyelmezetlenség, a koncentrációképesség gyengülése, a kortárs csoport erős hatása jellemzi őket.

A Z generáció

A korosztály tagjai már csecsemőként az internet világába csöppentek, azzal együtt nőttek fel. Azt is mondjuk, hogy „életüket bedrótozva élik”. A kérdésre, hogy az a világ, amelybe beleszülettek, hogyan halad tovább, arra senki nem tudja a választ. Az előző generációk életében sosem volt kérdés, hogy kitől tudnak hasznos dolgot tanulni, amíg a Z generáció tekintetében ez a kép már nem olyan egyértelmű. Egyáltalán milyen szakmát tanuljanak, mi a hasznos tudás, a mesterséges intelligencia milyen teret hódít majd? Számatlan kérdés, amely ezt a generációt érinti. Egyfajta instabilitás figyelhető meg. Jellemző rájuk a jó intellektus, az igen fejlett problémamegoldó képesség, kiváló technikai érzék, erős gyakorlatiasság, jó figyelemmegosztás.

A Z generáció tanulási szokásai már megváltoztak, ezért az oktatási rendszerben, a tanítási módszerek területén ez problémaként jelentkezik. A gyors információáramláshoz szokott fiatalok ráadásul képesek egyszerre több mindennel párhuzamosan is foglalkozni, egyre kevesebb időt töltenek olvasással. Az információkat máshogy dolgozzák fel, emiatt másképp is gondolkodnak, mint az őket megelőző nemzedékek tagjai.

A generációk közötti különbségeket látva, illetve a jelenkor szülötteinek digitális kompetenciája alapján egyértelműen megállapíthatjuk, hogy nem hagyhatjuk figyelmen kívül a köztük lévő különbségeket.

A hallgatók többsége már egyre inkább a Z generációhoz tartozik, akiket a digitális kompetencia szempontjából fontos netgenerációnak neveznek.

Meg kell említeni azt is, hogy a generációs különbségek nemcsak a hallgatók, hanem a hallgatók és az oktatók között is jelentkeznek. Az oktatók nagyrészt az X generáció tagjai, tekintetükben elengedhetetlen a digitális kompetencia fejlesztése.

A generációs igényeket figyelembe véve a digitális oktatás keretén belül a tapasztalat azt mutatja, hogy az oktatási módszerek közül az előadás kizárólagos alkalmazása már nem alkalmas arra, hogy az ismeretet hatékonyan át tudja adni, illetve a hallgatók érdeklődését felkeltse az adott tárgy iránt, még a legkiválóbb előadók által sem. A hallgatók már aktív résztvevői akarnak lenni az órának, nem csupán szemlélő tagjai. Egyre inkább a konstruktív tanulási módszerek irányába kell elmozdulni, olyan módszereket bevezetni, amely mindhárom generáció igényét kielégíti. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni magát

az individuumot, valamint a generációk közötti átfedéseket sem. Minderre tekintettel fontos, hogy az önálló tanulást is segítő anyagok minél változatosabbak, szélesebb körűek legyenek. A jegyzetek mellett a PPT anyagok, az audiovizuális eszközök, hanganyagok, tesztek, gyakorló feladatok közül mindenki megtalálja az egyéni tanulását segítő leghatékonyabb módot.

„– Szeretnék egy kis értelmet csöpögtetni a fejedbe, fiam.
Szeretnék segíteni rajtad. Segíteni, ha tudok.
Tényleg szeretett volna. Lehetett látni.
Csakhogy más nyelven beszéltünk, ez a vicc.” (Salinger: Zabhegyező)

Összegzés

A generációk tekintetében kimondhatjuk, hogy igen vannak olyan oktatási módszerek, amelyek hidat képeznek a korosztályok között. Tapasztalatom alapján a hagyományos ismeretközlés módszere, az előadás kiöregedett, kizárólagos alkalmazása egyáltalán nem tud megfelelni a digitális térre szűkült oktatás, illetve a Z generáció igényeinek sem. Lassan eljött az idő, hogy ezt az oktatási módszert elhelyezzük egy dobozba. Olyan vegyes oktatási módszerek alkalmazása vezethet eredményre, amelyek kerülnek a passzív tanulói attitűd szükségyszerűségét, továbbá az X, Y, Z generációnak is megfelel. Természetesen a képernyőn keresztüli tanítás és tanulás kevésbé bír olyan tartalommal, mint a személyes irányítás, de azok az oktatási módszerek, amellyel hatékony kapcsolatot képezhetünk a digitális végpontok között tapasztalatom szerint, a megbeszélés, a vita, a kérdés, illetve a kooperatív módszerek. Azt is tényként vehetjük, hogy ezek önmagukban már nem elégségesek, hiszen szükségképpen ki kell egészülniük a digitális tananyagok használatával, az IKT eszközökkel.

A pedagógusok személye, attitűdje is soha nem látott fontossággal bír, hiszen egy új szerepkörre kell átállnunk, mégpedig a mentor, értékelő, tervező, integráló kabátot kell magunkra öltetni. Figyelembe véve a jelenkor generációját, a technika száguldó fejlődését eljött az az idő, amikor a pedagógusoknak rohamléptekkel fel kell zárkózniuk a hallgatókhoz, hiszen az oktatónak a digitális eszközökkel, technológiával tisztában kell lennie annyira, hogy azokat be tudja építeni a tanítás folyamatába és hatékonyan is alkalmazza őket.

Fontos megjegyezni, hogy az oktatók digitális kompetenciája kulcskérdés a tantermen kívüli oktatás eredményességében, ezért kiemelt fontosságúnak tartom a pedagógusok digitális kompetenciájának fejlesztését.

A Z generációkra jellemző türelmetlenség az önálló tanulásban is megnyilvánul. Nincs türelmük hosszabb szöveg olvasásához, vagy lépésről lépésre, lassan haladni a tananyagot illetően, inkább egy perc alatt, két kattintással kikeresik a választ az interneten, ezért

manapság már a hosszú tananyagok inkább mellőzendők, a hagyományos írás, olvasás kommunikációs, ismeretszerző módszerek mellett mindinkább a hang- és videó formátumok alkalmazását preferálják, amelyek kiváló eszközök, kiegészítők az önálló ismeretek elsajátításában. Szükséges az egyes szaktárgyak vonatkozásában az önképzést segítő tesztek, különböző médiaanyagok elkészítése a szöveges jegyzetek mellett.

A jelenleg rendelkezésre álló Google Forms programon kívül a tesztfeladatok kiadására, értékelésére más programok, pl. a Kahoot bevezetését is jó ötletnek látom.

Az általam ismertetett tanítási módszer hatékonyságát a hallgatóság visszajelzése, a vizsgák sikeressége tükrözi.

Fenti idézet nagyon jól bemutatja a jelenlegi oktatás egyik fő problémáját, amelynek alapját a tantermen kívüli oktatás kényszerű bevezetése, a generációk közötti különbségek képezik. A generációk közötti eltérő nyelvezetet felerősítette az oktatás digitális térbe való szűkülése.

A legfontosabb, legégetőbb feladat, hogy megtaláljuk azt a közös nyelvet, amellyel nem csak szeretnénk, de ténylegesen is át tudjuk adni azt a tudást, amellyel felelős, felkészült kollégákat bocsátunk útra.

Felhasznált irodalom:

Magyarország Alaptörvénye

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

9/2014. (XII. 12.) IM rendelet a szabadságvesztés és az elzárás kezdő és utolsó napjának megállapításáról

KOMÁR Z. (2017) Generációelméletek. Új köznevelés. 73. évf. 8-9 szám. pp. 14-16.
https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/journals/uj_kozneveles_2017_8-9_online.pdf
(Letöltve 2021.07.05)

PRENSKY, M. (2001) Digital Natives, Digital Immigrants. In: On the Horizon. MCB University Press, Bingle

Y és Z generáció mint a jövő munkavállalói Dr. Pais Ella Regina tanszékvezető, pszichológus
PTE Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar
<https://www.kormanyhivatal.hu/download/2/18/60000/Y%20%C3%A9s%20Z%20gener%C3%A1ci%C3%B3%20mint%20a%20j%C3%B6v%C5%91%20munkav%C3%A1llal%C3%B3i.pdf>
(Letöltve 2021.06.16.)

Komár Zita egyetemi tanársegéd, Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézet
Marketing-, Média- és Designkommunikáció Tanszék - Generációelméletek
<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-kozneveles/generacioelmeletek>
(Letöltve 2021.06.16.)

Mellékeltek:

Óravázlat

Feltételes szabadságra bocsátás elméleti tananyag

Feltételes szabadságra bocsátás gyakorlati feladat

Feltételes szabadságra bocsátás példatár

Feltételes szabadságra bocsátás gyakorló teszt

Óravázlat

Tantárgy: Igazgatási ismeretek tananyagegység	Készítette: Jakulyákné dr. Csende Zsuzsanna
Óra időtartama: 40 perc	
Témakör: A szabadságvesztés foganatba vétele	Az óra anyaga: A feltételes szabadságra bocsátás esedékességének megállapítása
Az óra típusa: Új ismeretet feldolgozó óra	Módszer: Megbeszélés, kérdezés, szemléltetés, magyarázat
Az óra célja: A tananyag, illetve az alapvető számítási módszerek megismertetése	Szemléltető eszközök: Gyakorló feladatok PPT
Szervezeti forma: frontális munka	Informatikai háttér: Zoom Cloud Meetings

Idő (perc)	Tartalom	A pedagógus tevékenysége	A tanulók tevékenysége	Módszer, Szemléltetés
5 perc	Előzetes ismeretek felmérése	Kérdés felvetése az óra anyagának ismeretét illetően	válaszadás, kérdések megfogalmazása	Kérdezés
15 perc	Téma feldolgozása	Magyarázat, kérdés feltevése, válasz adása	figyelés, kérdezés, jegyzetelés	megbeszélés, szemléltetés, magyarázat PPT
5 perc	Érthetőség felmérése	Kérdezés az elhangozottakkal kapcsolatban	kérdés feltevése	Kérdezés
10 perc	Gyakorlati feladat közös megoldása	Feladat meghatározása	feladat megoldása	szemléltetés, kérdezés, magyarázat PPT
5 perc	Értékelés, feladat meghatározás	Értékelés, önállóan végrehajtandó feladat kiadása	kérdések, vélemények közzététele	megbeszélés, kérdezés

A feltételes szabadságra bocsátás fogalma: Kedvezmény, amellyel a szabadságvesztés tartama rövidül.

A büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 38. §. alapján

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja - 2012. évi C. törvény 38. §. (2):

- a büntetés kétharmad része,
- visszaeső esetén háromnegyed része
- de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.
- 5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. (Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.)

Nem bocsátható feltételes szabadságra - 2012. évi C. törvény 38. §. (4):

- a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani,
- az erőszakos többszörös visszaeső,
- aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el.
- akit tettesként ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre az alábbi bűncselekmények miatt:
 - népirtás, emberiesség elleni bűncselekmény, apartheid, ha a halált szándékosan okozva követik el 142. § (1) bekezdés a) pont, 143. § (1) bekezdés a) pont, 144. § (1) bekezdés a) pont,
 - emberölés 160. § (1) és (2) bekezdés,
 - emberrablás 190. § (4) bekezdés,
 - fogolyzendülés, terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése és zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el 284. § (4) bekezdés, 314. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 442. § (4) bekezdés, vagy
 - előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak 445. § (5) bekezdés a) pont,

Nem bocsátható feltételes szabadságra az sem, akit - 2012. évi C. törvény 38. §. (5):

- a (4) bekezdés e) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetése esetén
- előkészület miatt,
- részesként, vagy
- korlátlan enyhítés alkalmazásával, vagy

- a hozzátartozója sérelmére elkövetett, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre.

A bíróság az ügydöntő határozatban az (5) bekezdésben meghatározott elkövető feltételes szabadságra bocsáthatóságáról rendelkezhet, ha az elkövetés körülményeire, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára vagy egyéb büntetéskiszabási körülményekre figyelemmel, a társadalom védelme és annak megelőzése, hogy az elkövető újabb bűncselekményt kövessen el, pártfogó felügyelet elrendelésével és külön magatartási szabály meghatározásával elérhető.

Az (5) bekezdés b) pontja alkalmazásában hozzátartozó alatt az elkövető gyermekének szülőjét, volt házastársát, volt élettársát, gondnokát, gondokoltját, gyámját vagy gyámoltját is érteni kell.

Határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama azonos a szabadságvesztés hátralevő részével, de legalább egy év. A bíróság az ítéletében rendelkezhet úgy, hogy a feltételes szabadság tartama legalább egy, legfeljebb három évvel meghosszabbodik.

Ha a szabadságvesztés hátralevő része egy évnél rövidebb, és végrehajtását nem rendelték el, a büntetést - a feltételes szabadság letelte után - a hátralevő rész utolsó napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet:

- az ítélet jogerőre emelkedését követően elkövetett bűncselekmény miatt a feltételes szabadság tartama alatt, vagy
- a feltételes szabadság tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

A bíróság a feltételes szabadságot megszüntetheti, ha az elítéltet az előbb meghatározottakon kívül egyéb büntetésre ítélik.

A feltételes szabadság megszüntetése esetén, a feltételes szabadságon eltöltött idő a szabadságvesztésbe nem számít be.

Az életfogytig tartó szabadságvesztés

Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévét betöltötte. Az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.

Feltételes szabadságra bocsátás az életfogytig tartó szabadságvesztésből

Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

Ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább huszonöt, legfeljebb negyven évben állapítja meg. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját években kell meghatározni.

Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama legalább tizenöt év.

Gyakorlati feladat a hallgatók bevonásával:

A szabadságvesztés tartama 4 év

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 3/4 rész

A szabadságvesztés kezdőnapja 2021.05.01

IGAZGATÁSI ISMERETEK

A feltételes szabadságra bocsátás

Készítette: Jakulyákné dr. Csende Zsuzsanna

Jogszábályi háttér

- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.)
- 9/2014. (XII. 12.) IM rendelet a szabadságvesztés és az elzárás kezdő és utolsó napjának megállapításáról

A feltételes szabadságra bocsátás fogalma

- A feltételes szabadságra bocsátás egy kedvezmény, amellyel a szabadságvesztés tartama lerövidül

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja

- a büntetés kétharmad része,
- visszaeső esetén háromnegyed része, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.
- 5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. (Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.)

Nem bocsátható feltételes szabadságra

- a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani,
- az erőszakos többszörös visszaeső,
- aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítétek szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el.

- akit tettesként ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre az alábbi bűncselekmények miatt:
- népirtás, emberiség elleni bűncselekmény, apartheid, ha a halált szándékosan okozva követik el Btk. 142. § (1) bekezdés a) pont, 143. § (1) bekezdés a) pont, 144. § (1) bekezdés a) pont, emberölés 160. § (1) és (2) bekezdés, emberrablás 190. § (4) bekezdés, fogolyzendülés, terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése és zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el 284. § (4) bekezdés, 314. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 442. § (4) bekezdés, vagy előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak 445. § (5) bekezdés a) pont.

Nem bocsátható feltételes szabadságra az sem

-
- Btk. 38. § (5) bekezdés alapján akit a 38. §. (4) bekezdés e) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetése esetén
 - előkészület miatt,
 - részesként, vagy korlátlan enyhítés alkalmazásával,
 - vagy a hozzátartozója sérelmére elkövetett, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítétek végrehajtandó szabadságvesztésre,
 - tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt
- ítéltek végrehajtandó szabadságvesztésre.

A feltételes szabadság megszüntetése

A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet

- Az ítélet jogerőre emelkedését követően elkövetett bűncselekmény miatt a feltételes szabadság tartama alatt,
- Vagy a feltételes szabadság tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.
- A feltételes szabadság megszüntetése esetén a feltételes szabadságon eltöltött idő a szabadságvesztésbe nem számít be.

A bíróság a feltételes szabadságot megszüntetheti,

- Ha az elítéltet az előbb meghatározottakon kívül egyéb büntetésre ítélik.

Feltételes szabadságra bocsátás az életfogytig tartó szabadságvesztésből

- Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévét betöltötte.
- Az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.
- Ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább huszonöt, legfeljebb negyven évben állapítja meg. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját években kell meghatározni.
- Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama legalább tizenöt év.

GYAKORLATI FELADAT ÉS MAGYARÁZATA

A feltételes szabadságra bocsátás
esedékességének megállapítása

A szabadságvesztés tartama 4 év

A feltételes szabadságra bocsátás ideje $\frac{3}{4}$ rész

A szabadságvesztés kezdőnapja 2021.05.01.

- ▣ Első lépés a tartam $\frac{1}{4}$ -ének kiszámítása:
 - ▣ $4:4 = 1$ év
 - ▣ Második lépés a tartamból az $\frac{1}{4}$ kivonása $= \frac{3}{4}$
 - ▣ $4 - 1 = 3$ év
 - ▣ Harmadik lépés a $\frac{3}{4}$ rész hozzáadása a kezdőnaphoz:
 - ▣ 2021.05.01.
 - + 03.00.00
- 2024.05.01. = a feltételes szabadságra bocsátás napja

Amire figyelni kell

- ▣ Amennyiben a tartam hárommal, vagy négyvel történő osztása utáni eredmény nem teljes napot tartalmaz, azt figyelmen kívül kell hagyni!
- ▣ Például: $30 \text{ nap} : 4 = 7,5 = 7 \text{ nap}$

Amennyiben a tartam hónapja nem osztható maradék nélkül, akkor a hónapokat napokká kell alakítani, ha napokat is tartalmaz, akkor azokat össze kell adni.

- ▣ Például: 7 hónap 10 nap $\frac{2}{3}$ -a esetén
- ▣ $7:3=2$ hó
- ▣ marad 1 hó $=30$ nap $+10$ nap $=40$ nap $40:3=13$ nap

Ha a szabadságvesztés 2/3 vagy $\frac{3}{4}$ része kevesebb, mint 3 hónap

- Ebben az esetben a szabadságvesztés kezdőnapjához a három hónapot kell hozzáadni, és az eredményül kapott nap a feltételes szabadságra bocsátás napja!

- Példa: A szabadságvesztés tartama 3 hónap

- A szabadságvesztés 1/3 része: 3:3=1 hó
- A szabadságvesztés 2/3 része: 00.03.00
-00.01.00
00.02.00

Kevesebb, mint 3 hónap!

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.07.31.
- **Törvényi minimum:** + 00.03.00
- A feltételes szabadságra bocsátás napja: 2020.10.31

Amennyiben a szabadságvesztés beszámítást is tartalmaz

- ▣ Például: A szabadságvesztés tartama 3 hó 15 nap
- ▣ A beszámítás : 10 nap
- ▣ A szabadságvesztés $\frac{3}{4}$ része 3:4 kiszámíthatatlan, ezért váltunk
 - ▣ 3 hó=90 nap + 15 nap=105:4=26 nap
- ▣ Mivel a szabadságvesztés $\frac{3}{4}$ része kevesebb, mint 3 hónap, ezért a 3 hónapból vonjuk ki a 10 nap beszámítást.

Folytatás

- ▣ 02.30
- ▣ -1+30
- ▣ 00.03.00 Mivel nem tudjuk a 10 napot kivonni, így váltani kell!
- ▣ -00.00.10
- ▣ 02.20.

- ▣ A szabadságvesztés kezdőnapja: 2021.06.01.
- ▣ +02.20.
- ▣ A feltételes szabadságra bocsátás napja: 2021.08.21.

Igazgatási ismeretek

Példatár
a feltételes szabadságra bocsátás
esedékességének
megállapításához

A szabadságvesztés tartama 6 év

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 2/3 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 6 év
- A szabadságvesztés 1/3 része: $6:3=2$ év
- A szabadságvesztés 2/3 része: $6-2=4$ év

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2021.05.15.
- A szabadságvesztés 2/3 része: + 04 .00.00
- A feltételes szabadságra bocsátás napja: **2025.05.15.**

A szabadságvesztés tartama 1 év 1 hó

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 3/4 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 1év 1hó = 12 hó 30 nap
- A szabadságvesztés 1/4 része: $12:4=3$ hó $30:4=7$ nap
- A szabadságvesztés 3/4 része: 1év 1hó =
00.12.30
-00.03.07
09.23
- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.09.15
- A szabadságvesztés 3/4 része:
+ 00.09.23
2020.18.38.
+1-12
2021.06.38.
+1-30
2021.07.08.
- A feltételes szabadságra bocsátás napja: **2021.07.08.**

A szabadságvesztés tartama 1 év

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 3/4 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 1 év
- A szabadságvesztés 1/4 része: $12:4=3$ hó
- A szabadságvesztés 3/4 része: $12-3=9$ hó

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2021.07.31.
- A szabadságvesztés 3/4 része: + 00.09.00
2021.16.31.
+1-12
2022.04.31.
+1-30
- A feltételes szabadságra bocsátás napja **2022.05.01.**

A szabadságvesztés tartama 1 év
A szabadságvesztés kitöltetlen tartama 11 hó
A feltételes szabadságra bocsátás ideje 3/4 rész

- **A szabadságvesztés tartama:** 1 év
- A szabadságvesztés 1/4 része: $12:4=3$ hó
- A szabadságvesztés 3/4 része: $11-3=8$ hó

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.08.31.
- A szabadságvesztés 3/4 része: + 00.08.00
2020.16.31.
+1-12
2021.04.31.
+1-30
- **A feltételes szabadságra bocsátás ideje: 2021.05.01.**

A szabadságvesztés tartama 1 év 2 hó

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 3/4 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 1 év 2 hó
- A szabadságvesztés 1/4 része: $12:4=3$ hó $60:4=15$ nap
- A szabadságvesztés 3/4 része:
$$\begin{array}{r} 1 \text{ év } 2\text{hó}=13\text{hó } 30\text{nap} \\ 00.13.30 \\ -00.03.15. \\ \hline 10.15. \end{array}$$
- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.06.16.
- A szabadságvesztés 3/4 része:
$$\begin{array}{r} + \quad 00.10.15 \\ \hline 2020.16.31. \\ +1-12 \\ \hline 2020.04.31. \\ +1-30 \\ \hline \end{array}$$
- A feltételes szabadságra bocsátás napja **2022.05.01.**

A szabadságvesztés tartama 3 hó 15 nap

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 2/3 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 3 hó 15 nap
- A szabadságvesztés 1/3 része: $3:3=1$ hó $15:3=5$ nap
- A szabadságvesztés 2/3 része:

$$\begin{array}{r} 00.03.15 \\ -00.01.15 \\ \hline 00.02.00 \end{array}$$

Kevesebb, mint 3 hónap!

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.07.31.
- Törvényi minimum: + 00.03.00
- **A feltételes szabadságra bocsátás napja: 2020.10.31.**

A szabadságvesztés tartama 3 hó 15 nap

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 2/3 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 3 hó 15 nap
- A szabadságvesztés 1/3 része: $3:3=1$ hó $15:3=5$ nap
- A szabadságvesztés 2/3 része:

$$\begin{array}{r} 00.03.15 \\ -00.01.15 \\ \hline 00.02.00 \end{array}$$

Kevesebb, mint 3 hónap!

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.07.31.
- **Törvényi minimum:** + 00.03.00
- A feltételes szabadságra bocsátás napja: **2020.10.31.**

A szabadságvesztés tartama 3 hó 15 nap

Beszámítás: 20 nap

A feltételes szabadságra bocsátás ideje 2/3 rész

- A szabadságvesztés kitöltetlen tartama: 2 hó 25 nap
- A szabadságvesztés 1/3 része: $3:3=1$ hó $15:3=5$ nap
- A szabadságvesztés 2/3 része:

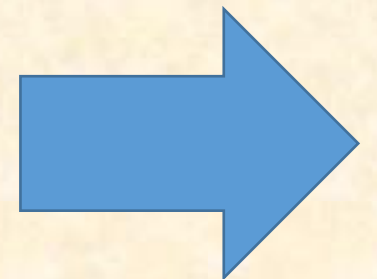
$$\begin{array}{r} 00.02.25 \\ -00.01.05 \\ \hline 00.01.20 \end{array}$$

Kevesebb, mint 3 hónap!

- A szabadságvesztés kezdőnapja: 2020.07.05.
- **Kitöltetlen tartam:** + 00.02.25
- A feltételes szabadságra bocsátás napja: **2020.09.30.**

Igazgatási ismeretek kvíz

A feltételes szabadságra bocsátás

**A feltételes szabadságra bocsátás
legkorábbi időpontja visszaeső
esetén a szabadságvesztés $\frac{2}{3}$ része**

HAMIS

IGAZ

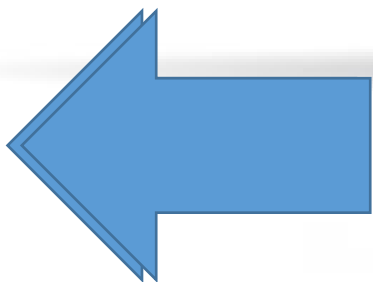

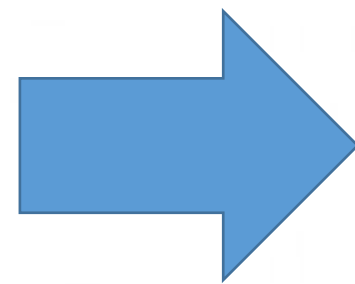
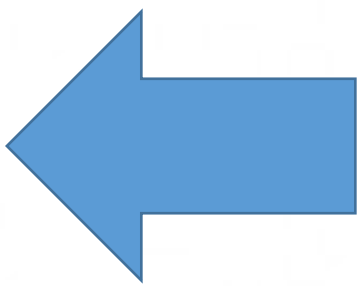

**A feltételes szabadságra bocsátás
legkorábbi időpontja nem visszaeső esetén a
szabadságvesztés $\frac{2}{3}$ része**

IGAZ

HAMIS

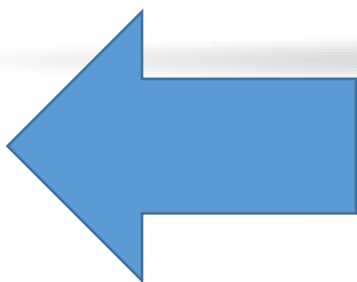
A feltételes szabadságra bocsátás.....

Kedvezmény, amellyel a szabadságvesztés tartama
rövidül

Alanyi jogon jár

Nem függ a visszaesés
fokától

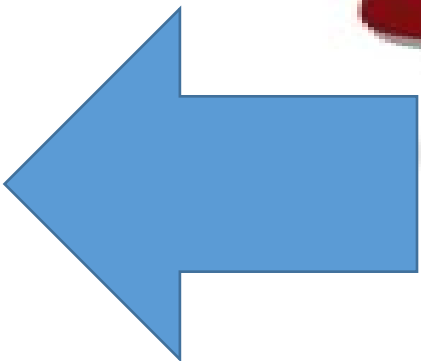
Nem bocsátható feltételes szabadságra....

Aki visszaeső

Erőszakos többszörös visszaeső

Többszörös visszaeső

A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet

A feltételes szabadság tartama alatt elkövetett
bűncselekmény miatt végrehajtandó
szabadságvesztésre ítélik

A feltételes szabadság tartam alatt
szabálysértési elzárást szabnak ki

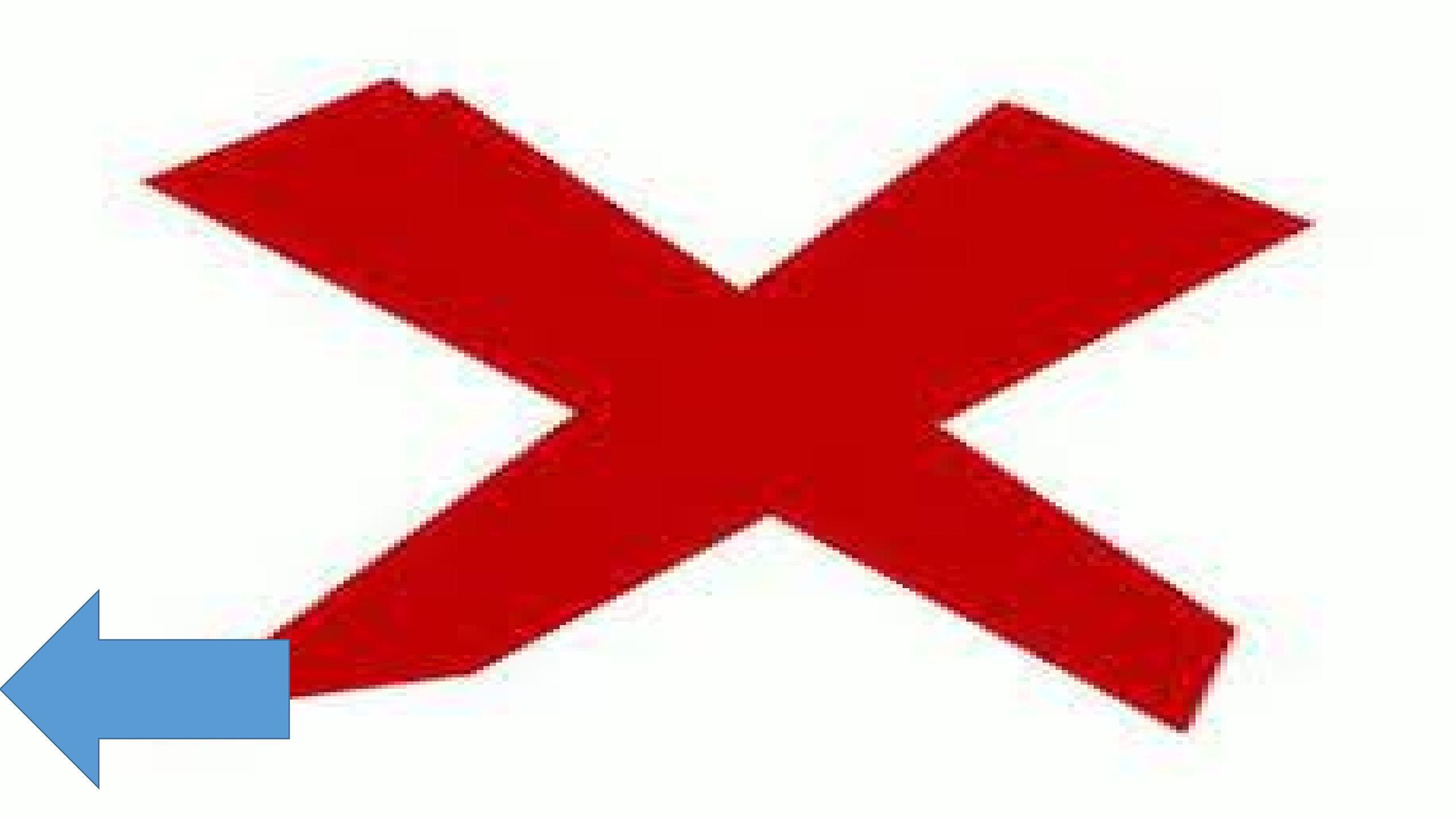

**A feltételes szabadság megszüntetése
esetén a feltételes szabadságon eltöltött
idő a szabadságvesztésbe...**

Nem számít be

Beszámít

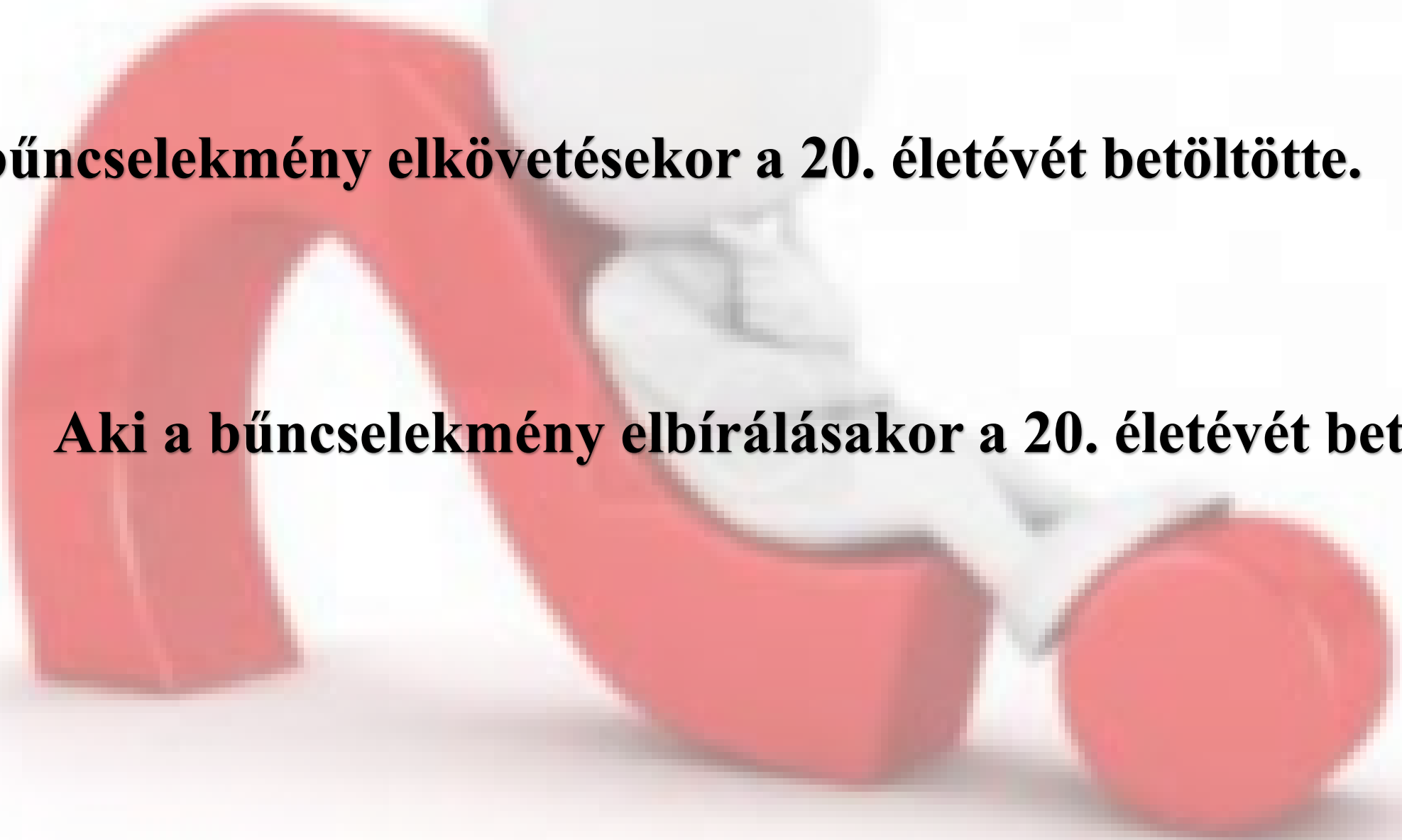

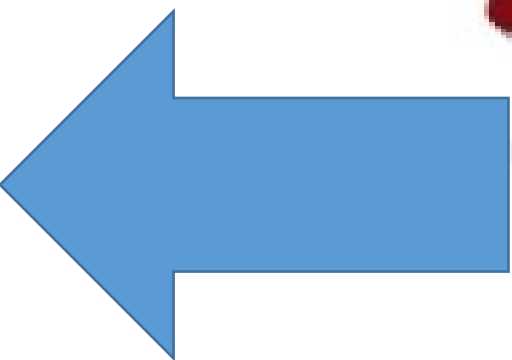

Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki...

Aki a bűncselekmény elkövetésekor a 20. életévét betöltötte.

Aki a bűncselekmény elbírálásakor a 20. életévét betöltötte.

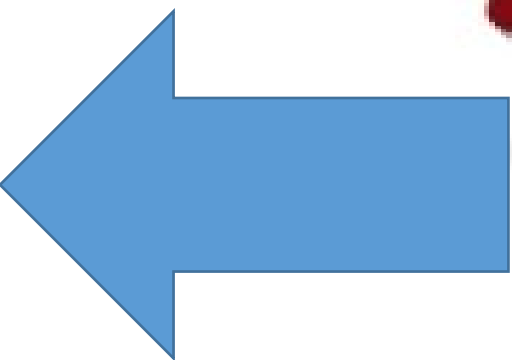
Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi ideje....

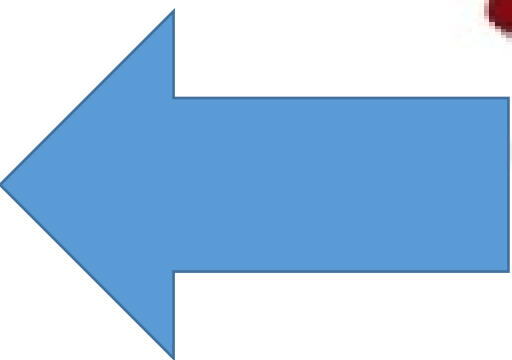
20 év

25 év

40 év

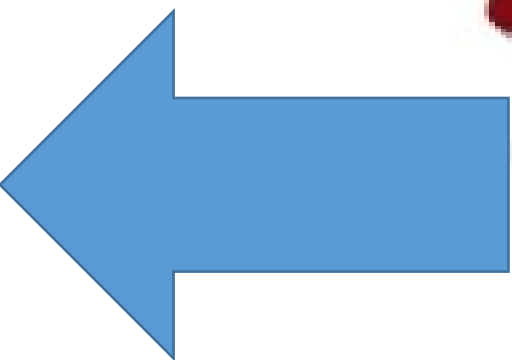
Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságvesztés tartama...

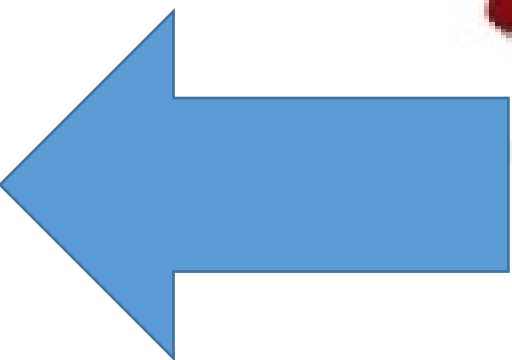
1 év

20 év

15 év

VÉGE